

פרק 500	מס' הוראה 542	שם ההוראה מערכת גז טבעי פנים מפעלית - סידורי בטיחות אש	תחולה אוגוסט 2012	עדכון	דף מס' 1 מתוך 3
------------	------------------	--	---------------------------------	-------	--------------------

1. כללי

- א. במהלך השנים האחרונות הוקמה ברחבי הארץ מערכת להולכת גז טבעי, המספקת גז בלחץ גבוה (כ- 80 בר) לצרכנים הגדולים, כגון תחנות הכוח של חברת החשמל וצרכנים גדולים, כגון: בתי זיקוק, מפעלי נייר חדרה, מפעלי ים המלח, פריקלאס, חיפה כימיקלים צפון ודרום, דלק IPP.
- ב. לאחרונה החל תהליך הקמת רשת חלוקת גז טבעי, שמטרתה הובלת גז טבעי בלחץ נמוך (מתחת ל- 16 בר) ונמוך מאוד (פחות מ-4 בר) שבאמצעותה הגז יגיע לצרכנים בינוניים וקטנים. צרכנים אלה עשויים להיות מפעלי תעשייה ומוסדות (כגון: בתי מלון ובתי חולים) ובמקרים מסוימים אף צרכנים ביתיים.
- ג. רשת החלוקה תופעל ע"י בעלי רישיונות חלוקה שזכו או יזכו במכרזים. המערכת מורכבת מ:
- 1) מתקני הוספת ריח ומתקן להורדת לחץ המותקנים בתוך PRMS (מתקן למנייה והפחתת לחץ).
 - 2) מתקני הגפה
 - 3) מתקני הפחתת לחץ אזוריים (PRS)
 - 4) מתקני מדידה אצל הצרכן
 - 5) צנרת חלוקה (מתכת או פלסטיק בלחץ פחות מ-7 בר)
- ד. רשת החלוקה מתוכננת, מוקמת ומופעלת על ידי בעל רישיון החלוקה ומצויה בבעלותו ובאחריותו. להלן פירוט בעלי רישיונות החלוקה:
- 1) אזור הנגב: חברת "נגב גז טבעי" – חלוקה באזור הנגב (פרט לאזור ערד).
 - 2) אזור המרכז: חברת "סופר אנ.גי" – חלוקה באזור חדרה עד גדרה, כולל אזור תל אביב וגוש דן.
 - 3) אזור הדרום: חברת "גז טבעי דרום" – חלוקת גז באזור אשדוד, אשקלון, קרית גת, קרית מלאכי ושדרות.
 - 4) אזור חיפה וצפון
 - 5) אזור חדרה ועמקים
 - 6) אזור ירושלים – טרם נבחר בעל רישיון החלוקה.

2. מערכות פנים מפעליות

- א. מערכות פנים מפעליות אלו מתחילות לאחר מונה של בעל רישיון חלוקה והינן בבעלות ואחריות המפעלים (הצרכן), אשר אינם בעלי רישיונות. הן המערכת והן המונה נמצאים בשטחו של הצרכן.
- ב. מערכות פנים מפעליות במפעלים גדולים מתחילות:
- 1) לאחר היציאה מה- PRMS של אותו צרכן - כאשר ה- PRMS מוקם בתוך שטח הצרכן.
 - 2) לאחר המגוף המוקם בשטח הצרכן - כאשר ה- PRMS מוקם מחוץ לשטח המפעל.

פרק 500	מס' הוראה 542	שם ההוראה מערכת גז טבעי פנים מפעלית - סידורי בטיחות אש	תחולה אוגוסט 2012	עדכון	דף מס' 2 מתוך 3
------------	------------------	---	-------------------------	-------	--------------------

3. מטרה

מטרת הוראות אלה הינה לקבוע סידורי כבאות אחידים למערכות חלוקת גז טבעי פנים מפעליות מהכניסה למתחם ועד לצרכן הסופי.

4. תחולה

- א. הוראות אלה יחולו על מערכות גז טבעי פנים מפעלית (בתוך מפעלים).
- ב. הוראות אלו לא יחולו על מערכות חלוקת גז לצרכנים ביתיים.

5. הגדרות

- א. PRMS – מתקן מנייה והפחתת לחץ.
- ב. חברת החלוקה – חברת אשר קיבלה רישיון להקים ולהפעיל מערכת חלוקת גז טבעי אל הצרכנים.
- ג. מערכת גז טבעי פנים מפעלית – מערכת גז טבעי המוקמת בחצר המפעל.
- ד. מפקח – מפקח כבאות ראשי כהגדרתו בחוק שירותי הכבאות, התשי"ט – 1959.
- ה. ציוד כיבוי – ציוד, חומרים ומתקנים המשמשים למניעת דליקות, כיבוי, הצלת נפש ורכוש והכל בהתאם לתקן ובאין תקן – באישור המפקח.
- ו. רשות הגז הטבעי – רשות הפועלת במשרד האנרגיה והמים מכוח חוק משק הגז הטבעי, המסדיר את הפעילות במשק הגז הטבעי בישראל.
- ז. רשות כבאות – כהגדרתה בחוק שירותי הכבאות, התשי"ט – 1959 ואשר מערכת החלוקה נמצאת בתחומה.

6. השיטה

- א. מערכת גז טבעי פנים מפעלית תעמוד בכל דרישות והנחיות רשות הגז הטבעי. לצורך כך, יוצג בפני רשות הכבאות אישור רשות הגז הטבעי לתכנון ובהמשך להקמת המערכת הגז הפנים מפעלית.
 - ב. כל המבנים/הבניינים, אשר בחצר המתקן / המתחם, יעמדו בדרישות חוק התכנון והבניה על תקנותיו בכל הנוגע לדרישות בטיחות האש.
 - ג. עבור מערכת גז טבעי פנים מפעלית תוגש לרשות הכבאות תכנית בטיחות אש.
 - ד. בכל כניסת צנרת גז טבעי למתחם המפעל יותקן ברז ניתוק, אשר יופעל אוטומטית במקרה של דליפה וכן ברז ניתוק ידני, אשר יותקן במקום נגיש ובטוח.
 - ה. מערכת אספקת מים - לאורך קו הגז בחצר המפעל תותקן מערכת כיבוי אש היקפית הכוללת מערך ברזי שריפה בהתאם להוראת מכ"ר 529 לפי סווג תפוסת סיכון רגילה קבוצה 2.
 - ו. חיבור צנרת הגז אל מתקן / מבנה
- 1) לכל מתקן / מבנה יוכן סקר סיכוני אש ספציפי, אשר יבחן השפעה הדדית של אירוע שריפה במתקן על מתקנים סמוכים רגישים והשפעת אירוע במתקנים הסמוכים על מערכת הגז, כגון: מכלי נוזלים דליקים / תהליכים מסוכנים, מחסנים בעלי מטען אש גדול, מבנים מאוישים תוך בחינת יעילות מזעור הסיכון ע"י אמצעי הגנה פאסיבית (לדוגמא, קיר אש) או אקטיבית (לדוגמא,

דף מס' 3 מתוך 3	עדכון	תחולה אוגוסט 2012	שם ההוראה מערכת גז טבעי פנים מפעלית - סידורי בטיחות אש	מס' הוראה 542	פרק 500
--------------------	-------	-------------------------	---	------------------	------------

מערכת התזת מים לקירור).

2) מערכות ההגנה האקטיביות, במידה וידרשו עפ"י תוצאות הסקר יתוכננו, יותקנו ויאושרו בהתאם לתקנים הרלוונטיים.

ז. **תיק מפעל** – בטרם הפעלת מערכת חלוקת הגז הטבעי במפעל יוגש לרשות הכבאות תיק מפעל עדכני עפ"י המסגרת הקיימת בתיק המפעל עפ"י תקנות רישוי עסקים (מפעלים מסוכנים), התשי"ט – 1959. תיק המפעל יכלול בין השאר נוהל חירום לטיפול באירוע עבור כל אחד ממתקני מערכת חלוקת הגז הטבעי במפעל.

7. ערעור על הוראת רשות הכבאות

- א. בעלי מערכת אספקת גז טבעי פנים מפעלית או המחזיקים בה או המבקשים היתר להקמת מערכת חדשה מסוג זה, אשר קבלו מרשות כבאות הוראה להתקין אמצעי כיבוי, רשאים לערער בכתב על ההוראה בפני המפקח תוך 30 יום מקבלת ההוראה.
- ב. המפקח רשאי לאשר את ההוראה, לשנותה או לבטלה.
- ג. החלטת המפקח בערער הנה סופית.